

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/๕๗๒๗๑

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอรื้อแนวทางในการจัดหารถโดยสารพลังงานสะอาด พร้อมบำรุงรักษา

เรียน ผู้อำนวยการองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ

อ้างถึง หนังสือองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ด่วนที่สุด ที่ ขสมก. ๑๕๒๐/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) แจ้งว่า เพื่อให้การบริหารจัดการรถโดยสารประจำทางที่ให้บริการสาธารณะอันเป็นภารกิจหลักของ ขสมก. ให้มีประสิทธิภาพ ได้รับความสะดวกปลอดภัย ตรงต่อเวลา เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ขสมก. จึงมีความประสงค์ที่จะจัดหารถโดยสารปรับอากาศใช้พลังงานสะอาดมาบริการให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้โดยสาร ลดภาระค่าใช้จ่าย ลดปัญหาด้านมลภาวะทางอากาศ (PM ๒.๕) โดยวิธีการจ้างเหมาพร้อมซ่อมบำรุงรักษารถโดยสาร โดย ขสมก. มีหน้าที่จ่ายค่าจ้างตามระยะทางที่เดินรถตามจริงเป็นกิโลเมตร ซึ่งจะเป็นไปตามคุณสมบัติและเงื่อนไขที่ ขสมก. กำหนด ทั้งนี้ ในกรณีที่ผู้รับจ้างไม่สามารถนำรถโดยสารออกให้บริการประชาชนได้ตามข้อกำหนด คู่สัญญาที่มีหน้าที่เสียค่าปรับและค่าเสียหายให้ ขสมก. โดยใช้งบดำเนินงาน (ค่าใช้จ่าย) ในการดำเนินโครงการดังกล่าว ประกอบกับการดำเนินงานที่ผ่านมามีระเบียบองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การเข้าเดินรถตามสัญญาให้บริการเชิงคุณภาพ (PBC) แบบผ่อนปรน พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๓ ที่ระบุค่านิยาม “ผู้ประกอบการ หมายความว่า นิติบุคคลที่นำรถโดยสารเข้าร่วมเดินรถกับองค์การ ในฐานะเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รถโดยสารหรือในฐานะผู้เช่าซื้อ มีสิทธิครอบครองรถโดยสาร หรือในฐานะผู้เช่ารถโดยสารขององค์การ” ขสมก. จึงขอหารือแนวทางการจัดหารถโดยสารปรับอากาศใช้พลังงานสะอาดมาให้บริการ ขสมก. สามารถดำเนินการภายใต้ระเบียบองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การเข้าเดินรถตามสัญญาให้บริการเชิงคุณภาพ (PBC) แบบผ่อนปรน พ.ศ. ๒๕๕๔ ดังกล่าวข้างต้น และดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ด้วยวิธีการใดบ้าง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย) พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓ บัญญัติว่า “ให้ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับพัสดุ การจัดซื้อจัดจ้าง หรือการบริหารพัสดุในกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ ข้อบัญญัติ และข้อกำหนดใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐที่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้” ซึ่งตามพระราชบัญญัติฯ มาตรา ๓ มีเจตนารมณ์ให้ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับพัสดุ สำหรับกรณีอื่นที่ไม่ได้เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุก็นยังคงดำเนินการตามระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป มาตรา ๔

/บัญญัติ ...

บัญญัตินิยามคำว่า “การจัดซื้อจัดจ้าง” หมายความว่า การดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งพัสดุโดยการซื้อ จ้าง เช่า แลกเปลี่ยน หรือโดยนิติกรรมอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง “พัสดุ” หมายความว่า สินค้า งานบริการ งานก่อสร้าง งานจ้างที่ปรึกษาและงานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง รวมทั้งการดำเนินการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง “หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ องค์การมหาชน องค์การอิสระ องค์การตามรัฐธรรมนูญ หน่วยธุรการของศาล มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ หน่วยงานสังกัดรัฐสภา หรือในกำกับของรัฐสภา หน่วยงานอิสระของรัฐ และหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา ๕๕ บัญญัติว่า “การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุอาจกระทำได้โดยวิธี ดังต่อไปนี้ (๑) วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป ได้แก่ การที่หน่วยงานของรัฐเชิญชวนผู้ประกอบการทั่วไปที่มีคุณสมบัติตรงตามเงื่อนไขที่หน่วยงานของรัฐกำหนดให้เข้ายื่นข้อเสนอ (๒) วิธีคัดเลือก ได้แก่ การที่หน่วยงานของรัฐเชิญชวนเฉพาะผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติตรงตามเงื่อนไขที่หน่วยงานของรัฐกำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสามรายให้เข้ายื่นข้อเสนอ เว้นแต่ในงานนั้นมีผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติตรงตามที่กำหนดน้อยกว่าสามราย (๓) วิธีเฉพาะเจาะจง ได้แก่ การที่หน่วยงานของรัฐเชิญชวนผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติตรงตามเงื่อนไขที่หน่วยงานของรัฐกำหนดรายใดรายหนึ่งให้เข้ายื่นข้อเสนอ หรือให้เข้ามาเจรจาต่อรองราคา รวมทั้งการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุกับผู้ประกอบการโดยตรงในวงเงินเล็กน้อยตามที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๕๖ วรรคสอง” และมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ ให้หน่วยงานของรัฐเลือกใช้วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไปก่อน เว้นแต่จะเข้าเงื่อนไขตามมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง (๑) (ก) - (ข) หรือมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง (๒) (ก) - (ข)”

๒. กรณีตามข้อหาหรือ องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) มีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจ จึงอยู่ในนิยามความหมายของหน่วยงานของรัฐตามนัยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติฯ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ขสมก. มีความประสงค์ที่จะจัดหารถโดยสารปรับอากาศใช้พลังงานสะอาดมาบริการให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้โดยสาร ลดภาระค่าใช้จ่าย ลดปัญหาด้านมลภาวะทางอากาศ (PM ๒.๕) โดยวิธีการจ้างเหมาพร้อมซ่อมบำรุงรักษารถโดยสาร โดย ขสมก. มีหน้าที่จ่ายค่าจ้างตามระยะทางที่เดินรถตามจริงเป็นกิโลเมตร ซึ่งจะเป็นไปตามคุณสมบัติและเงื่อนไขที่ ขสมก. กำหนด ทั้งนี้ ในกรณีที่ผู้รับจ้างไม่สามารถนำรถโดยสารออกให้บริการประชาชนได้ตามข้อกำหนด คู่สัญญา มีหน้าที่เสียค่าปรับและค่าเสียหายให้ ขสมก. โดยใช้งบดำเนินงาน (ค่าใช้จ่าย) ในการดำเนินโครงการดังกล่าว ประกอบกับการดำเนินงานที่ผ่านมา มีระเบียบองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การเข้าเดินรถตามสัญญาให้บริการเชิงคุณภาพ (PBC) แบบผ่อนปรน พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๓ ที่ระบุค่านิยาม “ผู้ประกอบการ หมายความว่า นิติบุคคลที่นำรถโดยสารเข้าร่วมเดินรถกับองค์การ ในฐานะเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รถโดยสารหรือในฐานะผู้เช่าซื้อ มีสิทธิครอบครองรถโดยสาร หรือในฐานะผู้เช่ารถโดยสารขององค์การ” และกำหนดเรื่องคุณลักษณะของรถโดยสารที่เข้าร่วมเดินรถ อายุสัญญา การวางหลักประกันสัญญา และหลักประกันค่าเสียหายของผู้ประกอบการ หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ประกอบการ การชำระเงิน และการบอกเลิกสัญญา เป็นต้น ดังนั้น ระเบียบองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพฯ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับพัสดุ การจัดซื้อจัดจ้าง หรือการบริหารพัสดุ เมื่อพระราชบัญญัติฯ มีผลใช้บังคับแล้ว ระเบียบองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพฯ จึงถูกยกเลิกตามนัยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติฯ การจ้างเหมาพร้อมซ่อมบำรุงรักษารถโดยสารดังกล่าว ขสมก. จึงต้องดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติฯ และระเบียบกระทรวงการคลัง

/ว่า ...

ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ สำหรับการจัดจ้างด้วยวิธีการใด
ย่อมอยู่ในดุลพินิจของ ขสมก. ที่จะพิจารณาเลือกใช้วิธีการจัดซื้อจัดจ้างตามนัยพระราชบัญญัติฯ มาตรา ๕๕
ประกอบกับมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

กฤษณา ทัศนิตเมธิ

(นางสาวกฤษณา ทัศนิตเมธิ)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๘๙

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖